

Asiakasyhteistyö toimintakyvyn arvioinnissa

TOImii!

Toimintaterapian hyvät arviointikäytännöt
Suomessa

Näkökulmia arviointiin

Ammattikorkeakoulu Arcada 5.5.2010

Tiina Airaksinen, YTM, projektipäällikkö,
Invalidiliitto ry / CP-ikä/kunto-projekti

CP-vammaisten aikuisten hyvinvointi ja kuntoutus
elämäkaarella -projekti 2007-2010

CP-ikä/kunto –projekti (2007 – 2010)

CP-vammaisten aikuisten hyvinvointi ja kuntoutus elämänkaarella –projekti lisää tietoisuutta ja ymmärrystä:

- **CP-vammaisten nuorten ja aikuisten tuen tarpeista**
- **ammattillisten suunnitelmien tukemisesta**
- **toimintakyvyn heikkenemisestä jo nuorena aikuisena**
- **kuntoutukseen ohjautumisesta aikuisuudessa**

Projekti tuottaa erilaisia **ohjautumismateriaaleja** kuntoutukseen, jonka turvin CP-vammaisen nuoren, aikuisen ja ikääntyneen hyvinvointi ja toimintakyky voidaan turvata elämän eri vaiheissa. Materiaalit uuteen **CP-portaaliin** syksyllä 2010.

Invalidiliitto ry hallinnoi, toteutus yhteistyössä Suomen CP-liitto ry:n kanssa, RAY rahoittaa.

CP-vammaisten aikuisten hyvinvointi ja kuntoutus elämänkaarella -projekti 2007-2010

Kuntoutuksen päämäärä:

”Saada ihminen huomaamaan, että hän on yhteiskunnan täysivaltainen jäsen, eikä jonkin erityisryhmän osa, eli päästä irti leimastaan. Kuntoutuksen tukitoimet on tarkoitettu arjen ja käytännön ongelmien ratkomista varten, eikä niillä ole itseisarvoa ilman niiden käyttäjälle syntyvää hyötyä.”

- CP-ikä/kunto –projektin panelisti -

Asiakasyhteistyö toimintakyvyn arvioinnissa

- **Asiakas** – yksilö, ryhmä, yhteisö – toimiva subjekti
- **Yhteistyö** – vuorovaikutus, kunnioitus, luottamus
- **Toimintakyky** → **toiminnan edellytykset** arjessa, huomioon myös monitasoinen ympäristö
- **Arviointi** – tiedon keräys asiakkaasta, tukemassa asiakkaan itseymmärrystä ja arjessa selviytymistä

- Hyvä arviointikäytäntö toimintaterapiassa on toimintaterapia-arvion **laatukäsikirja**

CP-VAMMA, AIKUISUUS JA IKÄÄNTYMINEN

KEHON TOIMINNOT JA RAKENTEET

- Synnynnäiset liitännäishäiriöt
- Sekundaariset liitännäishäiriöt
- Sairaudet

SUORITUKSET

OSALLISTUMINEN

YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Invalidiliitto

YKSILÖTEKIJÄT

- Kokemusnäkökulma

**KEHON
TOIMINNOT JA
RAKENTEET,**
-Vamma, sairaus
-Liitännäishäiriöt
-Myöhemmin
kehittyvät vammat

**OLE MASSA
OLEVA
SUORIUTUMINE
N**
-Liikkuminen
-Päivittäiset toimet
-Kommunikointi
-Oppiminen
-Itsestä
huolehtiminen

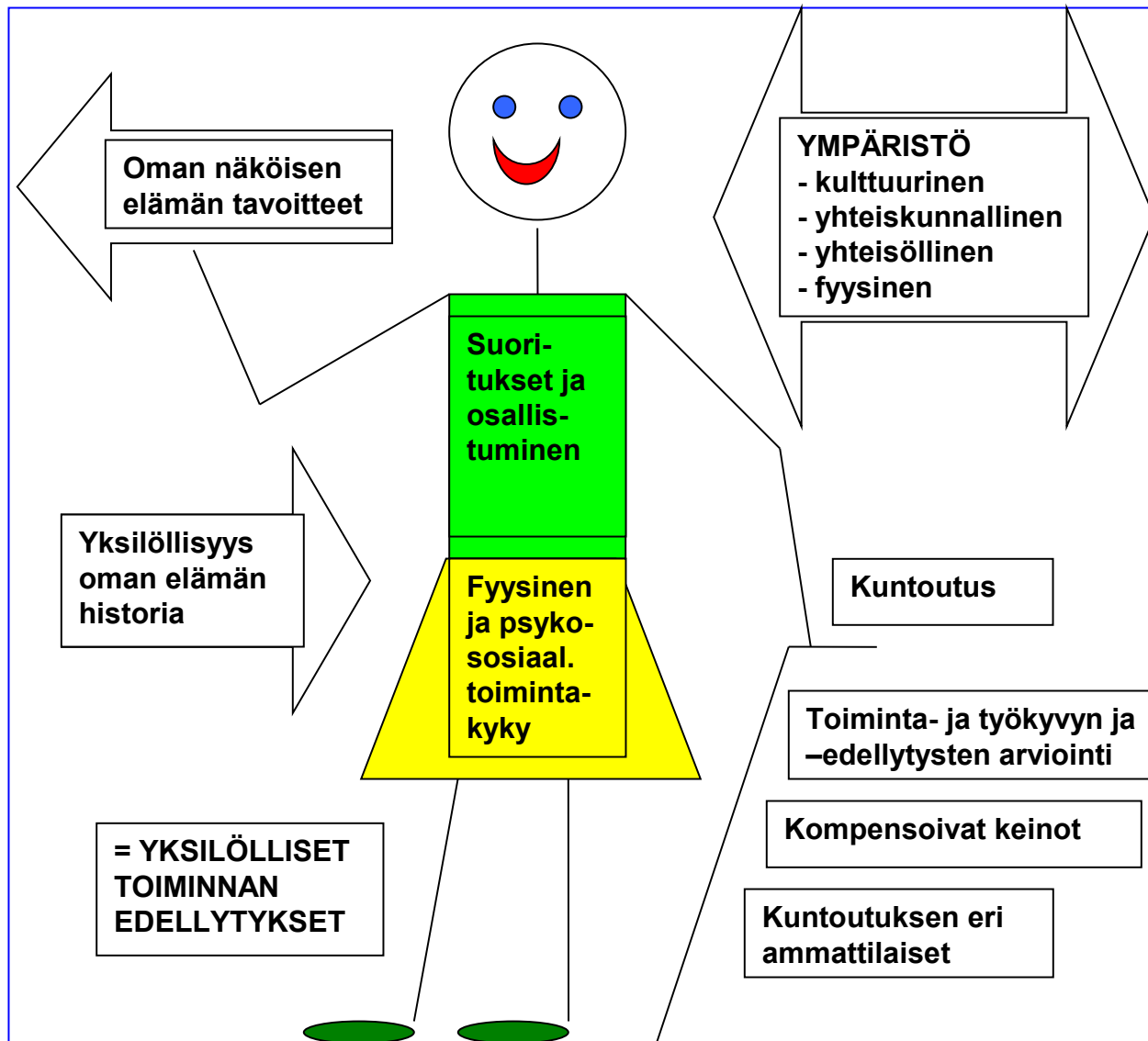

YKSILÖTEKIJÄT - KOKEMUSNÄKÖKULMA
sukupuoli, ikä, kokemukset, elämäntapahtumat,
elämäntavat, tottumukset, kasvatus, sosiaalinen tausta,
koulutus, ammatti, yksilölliset henkiset vahvuudet ja
selviytymisstrategiat

OSALLISTUMINEN
- Asuminen
- Koulutus
- Työllistyminen
- Yhteisöllisyys

YMPÄRISTÖTEKIJÄT
- Ihmisten ja kulttuurin
arvot ja arvostukset
- Lainsäädäntö
- Fyysinen ja
sosiaalinen ympäristö
Mahdollisuudet ja
esteet

CP-vammaisten aikuisten hyvinvointi ja kuntoutus
elämänkaarella -projekti 2007-2010

CP-vammaisten aikuisten hyvinvointi ja kuntoutus elämäntaakalla -projekti 2007-2010

Suorituksia ja osallistumista	Ennen – nyt - tulevaisuudessa
Havaitseminen, oppiminen ja tiedon soveltaminen	
Itsestä huolehtiminen, yleisluontoiset tehtävät, vaateet ja kotielämä	
Kommunikointi, vuorovaikutus ja ihmissuhteet	
Liikkuminen eri keinoin	
Keskeiset elämänalueet, koulutus, työllistyminen ja toimeentulo	
Harrastukset, yhteisöllinen, sosiaalinen ja kansalaiselämä	
= Oman näköinen elämä	<p>CP-vammaisten aikuisten hyvinvointi ja kuntoutus elämäkaarella -projekti 2007-2010</p>

TOIMINTAEDELLYTYSTEN JA YMPÄRISTÖN MONITASOISUUS	OMAN NÄKÖINEN ELÄMÄ
Oma kulttuurinen ymmärrys, normit, asenne- ja arvoympäristö	
Yhteiskunnallinen määrittäminen, lainsäädäntö, oikeudet, palvelut, hallinto ja politiikka	
Yksilöllinen tausta, identiteetti, persoona, voimavarat, suhde entiseen ja tulevaan	
Psyykinen toimijuus, tunteet, mielikuvat, roolit, suhde sosiaaliseen ympäristöön	
Kehon fysiologia, toiminnot, rakenteet, apuvälineet ja tuotteet, suhde fyysiseen rekennettuun ja luonnon ympäristöön	

Toimintaedellytysten kehikko

	Ha- vait- semi- nen	Itses- -tä huo- lehti- -mi- nen	Vuo- ro- vaik- utu- s	Liik- ku- mi- nen	Elä- män alueet Koulu- tus, työ	Har- ras- tuk- set	Oma elämä
Kulttuuri							
Palvelut Lainsäädäntö							
Yksilön taustatekijät							
Tunnetekijät							
Kehon toiminnot							

CP-vammaisten aikuisten hyvinvointi ja kuntoutus
elämäntaakalla -projekti 2007-2010

Aikuisasiakkaan prosessi

Tulevaisuus
Haaveet
Asetetut tavoitteet

Nykyisyys
Toimintakyv arv.
Toiminnan
edellytykset

Oma historia
Elämäkokemukset

Kunt. suunnitelma
- Eri keinot edistää
omia tavoitteita,
- Kompensaatiot
- Kuntoutuksen tot.

Tavoitteen
toteutumisen
seuranta
Vaikutt.arv.

Toimintakyvyn arviointi

- Palvelu- ja kuntoutustarpeen arviointi
  - uusi kriteeri kuntoutustarpeen määrittelyyn
- Resursseja menee kategorian määrittelyyn
  - tarvitaan rakenteellisia ja yleisiä ratkaisuja
- Arviointitiedon hallinta - arviointitiedon omistajuus
  - asiakkaan portfolio

Yhteystiedot:

Projektipäällikkö **Tiina Airaksinen**, Invalidiliitto ry,

Os: Kuninkaankatu 36 B, 33200 Tampere

P. 040 8257 904

s-posti: tiina.airaksinen@invalidiliitto.fi

www.invalidiliitto.fi/cp-projekti

Projektin oto johtajana Marjaana Suosalmi

Invalidiliiton Lahden kuntoutuskeskus

marjaana.suosalmi@invalidiliitto.fi